

AKCIJSKI PLAN RAZVOJA LJUDSKIH RESURSA U TURIZMU U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

PRIJEDLOG SMJERNICA U KONTEKSTU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA

Inicijativa projektnih partnera projekta

„Sutra radim- Praksom do uspjeha“

Naziv projekta: „Sutra radim – Praksom do uspjeha“ / „I'm working tomorrow – practices to success“

Nositelj projekta: Turističko-ugostiteljska škola Antona Štifića Poreč;

Partneri: Gospodarska škola Buje; Grad Poreč-Parenzo; Grad Buje; Udruženje obrtnika Poreč; Ugostiteljska škola Opatija, Obrtnička komora Primorsko – goranske županije

Program: IPA BGUE 04 06 – Human Resources Development

Grant shema: Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva

Broj ugovora.: IPA 4.1.3.1.07.01.c23

OBRINIČKA KOMORA
PRIMORSKO-GORANSKE
ŽUPANIJE

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost tvrtke Proagent d.o.o. te partnera projekta Sutra radim-praksom do uspjeha, i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije.

Sadržaj

1. Uvod.....	4
2. Strateški cilj, prioriteti i mjere	5
3. Aktivnosti	6
4. Utvrđivanje kriterija	7
5. Nadzor i vrednovanje	10
6. Akcijski Plan	10
7. Logika Akcijskog plana	23
8. Popis projektnih prijedloga za provedbu SRLJP	24
9. Provedba, izvještavanje i praćenje	25
10. Primjer dobre prakse.....	26
10.1. Problem.....	26
10.2. Rješenje	27
10.3. Rezultati.....	28
11. Prilozi.....	30

1. Uvod

Smjerovi i vizija lokalnog razvoja zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja najbolje se mogu definirati i provesti kroz zajedničku strategiju na županijskoj razini. Strategija razvoja ljudskih potencijala ključni je strateški dokument kojim se definiraju smjerovi politika zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini. Ovaj dokument opisuje način i oblik provedbe Strategije razvoja ljudskih resursa u turizmu Istre.

Akcijski plan se temelji na viziji SRLJRT –za strukovne kadrove Istarske županije koja glasi :

VIZIJA

Vizija prostora Istarske županije u kontekstu strukovnih zanimanja počiva na premisama održivosti kao jedinog razvojnog smjera. Stvoriti prostor po mjeri djelatnika i društvo u kojem se svi resursi pa tako i ljudi razvijaju i koriste planski, pravedno društvo koje pruža ekonomsku i socijalnu sigurnost, mogućnost vlastitog napretka i samorealizacije u struci.

Ciljevi akcijskog plana izvedeni su iz cilja, prioriteta i mjera Strategije razvoja ljudskih potencijala u turizmu Istarske županije za razdoblje 2013-2020. godine, te njihovom realizacijom pridonijeti ostvarenju ukupnih ciljeva.

2. Strateški cilj, prioriteti i mjere

Strateški cilj, prioriteti i mjere Istarske županije 2011. – 2013. su slijedeći:

Strateški cilj: Uspostavljanje sustava za stvaranje modernih inovativnih i lako zapošljivih ljudskih resursa, oblikovanih sukladno potrebama modernog gospodarstva do kraja 2015 godine		
Prioritet 1: Stvaranje direktnih i dugoročnih komunikacijskih kanala između tržišta rada i obrazovnih institucija	Prioritet 2: Stvaranje suvremenih kompetencija kod ljudskih resursa u turizmu	Prioritet 3: Utjecaj na nacionalni i kvalifikacijski okvir u svrhu popularizacije strukovnih obrazovnih programa u turizmu i regulacije upisnih kvota
Mjera 1.1: Stvaranje formalnih partnerstava između gospodarskog sektora i obrazovnih institucija	Mjera 2.1: Kontinuirana edukacija nastavnika strukovnih zanimanja u turizmu u metodološkom i strukovnom smislu	Mjera 3.1: Aktivno uključivanje u razvoj zakonodavstva vezanog za nacionalni kvalifikacijski okvir
Mjera 1.2: Lokalna i regionalna politička i ekonomska potpora partnerstvima	Mjera 2.2: Poticanje modernizacije izvedbenih programa nastavnika – usklađivanje sa modernim potrebama gospodarstva	Mjera 3.2: Podrška modularnom pristupu u obrazovanju, vertikalnoj i horizontalnoj prohodnosti obrazovnog sustava
Mjera 1.3: Stvaranje kanala komunikacije – Web platformi, organizacija okruglih stolova i konferencija	Mjera 2.3: Poticanje praktične nastave kroz ulaganje u opremanje praktikuma	Mjera 3.3: Utjecaj na upisne kvote lokalnim i regionalnim aktivnim politikama sudjelovanja
Mjera 1.4: Praćenje globalnih nacionalnih i regionalnih trendova u turizmu	Mjera 2.4: Poticanje izvrsnosti učenika kroz sustav motiviranja- sustav stipendiranja	Mjera 3.4: Promocija strukovnih zanimanja u turizmu kroz stvaranje institucionalne i pravne i ekonomske sigurnosti
	Mjera 2.5: Poticanje izvrsnosti s ciljem samozapošljavanja	

Aktivnosti predviđene ovim Akcijskim planom su posložene kronološki i prema stupnju prioriteta. Akcijski plan rađen je na razini mjera te se pri definiranju svake aktivnosti vodilo računa da aktivnosti koje predstavljaju osnovu za provedbu nekih drugih aktivnosti budu i opišu ranije, te se vodilo računa o funkcionalnoj i kauzalnoj povezanosti među njima. Same aktivnosti i njihova međusobna povezanost su detaljno objašnjene u Županijskoj razvojnoj strategiji.

Praćenje provedbe se provodi putem sustava pokazatelja: očekivanih i ostvarenih rezultata. Većina pokazatelja je preuzeta iz opisa mjera u SRLJP, dok je jedan dio posebno razvijen za potrebe Akcijskog plana.

3. Aktivnosti

Aktivnosti neophodne za izradu i provedbu plana su:

- objava poziva svim potencijalnim prijaviteljima projektnih prijedloga da svoje projektne ideje uvrste u bazu projektnih ideja koju će izraditi IDA;
- podrška i individualno savjetovanje svih potencijalnih prijavitelja kako bi se pripremili što je moguće kvalitetniji projektni prijedlozi/ideje;
- obrada baze pristiglih projektnih ideja;
- utvrđivanje kriterija za rangiranje projektnih prijedloga;
- ocjenjivanje i rangiranje (prioritetnost) projekata;
- definiranje metoda nadzora i vrednovanja provedbe.

Baza projektnih ideja Istarske županije

U cilju izrade ažurne i relevantne baze projektnih ideja na području Istarske županije potrebno je objaviti javni poziv za prikupljanje projektnih prijedloga.

Podrška i individualno savjetovanje potencijalnih prijavitelja

U cilju osiguranja kvalitete projektnih ideja Razvojna agencija Istarske županije je pružala pomoć svim zainteresiranima prilikom pripreme obrasca za predaju projektnih ideja.

Obrada baze podataka

Projektne ideje prikupljene putem javnog poziva, na za to posebno razvijenom obrascu služile su kao smjernica za razvoj plana i definiranje prioriteta samih projektnih ideja. Pristigle projektne ideje su tek prvi korak u izradi projektnih prijedloga te će se dalje razvijati od strane korisnika i/ili uz pomoć Razvojne agencije Istarske županije.

Razvojna agencija Istarske županije bi za prikupljene projektnih ideja trebala napraviti procjenu značaja i usklađenosti sa ciljevima Županijske razvojne strategije te ih rangirati u skladu tim.

4. Utvrđivanje kriterija

Za definiranje prioriteta pojedine projektne ideje korišteno je nekoliko osnovnih kriterija:

Kriterij prihvatljivosti:

Formalna dimenzija prihvatljivosti: Projektni prijedlog podnosi se na propisanom obrascu u određenom roku i svi obvezni elementi obrasca su popunjeni;

Razvojna dimenzija prihvatljivosti: Projektni prijedlog nije u suprotnosti sa ciljevima, prioritetima i mjerama Županijske razvojne strategije i drugih razvojnih dokumenata na županijskoj i državnoj razini;

Opća zakonska dimenzija prihvatljivosti: Projektni prijedlog nije u suprotnosti sa Ustavom, zakonima i drugim pravnim propisima Republike Hrvatske;

Prostorna dimenzija prihvatljivosti: Provedba projekta predviđena je (barem djelomično) na području Istarske županije – moguće i poželjno je da se projekti realiziraju na širem području sukladno načelu teritorijalne suradnje.

Kriterij Izvedivosti:

Opća zakonska dimenzija izvedivosti: Imovinsko-pravni odnosi moraju biti riješeni prije podnošenja projektnog prijedloga (osim u slučaju da je predmet projekta okrupnjavanje poljoprivrednog ili šumskog zemljišta);

Prostorna dimenzija izvedivosti: Projektni prijedlog mora biti usklađen s prostornim planovima Istarske županije i jedinica lokalne samouprave;

Vremenska dimenzija izvedivosti: Realizacija projekta može započeti prije kraja planskog razdoblja Županijske razvojne strategije (do kraja 2013. godine);

Financijska dimenzija izvedivosti: Planirana financijska sredstva za provedbu projekta mogu se ostvariti iz vlastitih sredstava nositelja i partnera projekta i/ili iz sredstava nacionalnih i međunarodnih programa. Planirana sredstva moraju biti dostatna za provedbu projekta

Kriterij spremnosti za provedbu projekata

Projektne ideje (Niski stupanj spremnosti za provedbu):

Projektne ideje kojima nedostaju osnovni elementi za provedbu (npr. aktivnosti nisu detaljno razrađene, troškovi nisu detaljno definirani, nepoznati izvori financiranja i sl.);

Projekti koji još nisu u potpunosti spremni za provedbu (Srednji stupanj spremnosti za provedbu):

Projekti koji su djelomično spremni ali kojima nedostaje jedan dio potrebne dokumentacije kako bi bili potpuno spremni za provedbu (npr. Studija utjecaja na okoliš je potrebna za provedbu projekta ali još nije dovršena);

Projekti koji su potpuno spremni za provedbu (Visoki stupanj spremnosti za provedbu):

- Posjeduju sve potrebne dozvole

- Završena je procjena izvedivosti
- Natječajna dokumentacija je izrađena
- Tehnička dokumentacija je izrađena
- Prijavni obrazac je popunjen
- Sve ostale studije, potvrde i sl. su pribavljene

Očekivani razvojni učinak

... pridonosi ostvarenju ciljeva, prioriteta i mjera Županijske razvojne strategije;

... podudara se s ciljem, prioritetima i mjerama Strategije razvoja ljudskih potencijala Istarske županije 2011. – 2013.;

... je financijski provediv i održiv (financijska analiza u procjeni troškova i koristi);

... u ekonomskoj analizi procjene troškova i koristi (ako postoji) dokazuje veće koristi od troškova;

... je preduvjet za provedbu drugih projekata na području Županije;

... dopunjuje ostale projekte ŽRS ili SRLJP;

... predviđa uključivanje većeg broja partnera u provedbu;

... donosi rezultate većem broju krajnjih korisnika;

... uključuje međusektorsku suradnju;

... promovira socijalnu uključenost.

Prijavni obrazac za prikupljanje projektnih prijedloga obuhvaća provjeru navedenih kriterija. Način ocjenjivanja, popis prioriteta projekata i prijedlozi za aktivnosti na svakom projektu bit će prezentirani resornom upravom odjelu Županije istarske, upućeno dalje na razmatranje i usvajanje te uvrštavanje u popis prioriteta projekata za tekuću godinu. Prihvaćenim prioritetnim projektima će se dodijeliti dodatna tehnička pomoć, ako je dostupna.

5. Nadzor i vrednovanje

Nadzor provedbe Akcijskog plana provodit će se na godišnjoj osnovi, dok će se vrednovanje aktivnosti financiranih u kontekstu ovog Akcijskog plana obaviti krajem 2013. godine. Izradit će se izvješća koja će osigurati informacije o provedenim aktivnostima s podacima o nositeljima provedbe, uključenim financijskim sredstvima (i njihovim izvorima) te rezultatima.

Vrednovanje, koje će se provesti krajem 2013. godine (ex-post evaluacija), ocijenit će postignute rezultate Razvojne strategije i kvalitetu procesa odabira projekata i njihovog upravljanja, kao i provedbu Akcijskog plana. Ono će objediniti godišnja izvješća o provedbi, tzv. internim vrednovanje (vrednovanje tijekom provedbe), koje će se izraditi u 2013. godini, i završno (ex-post) vrednovanje. Za praćenje provedbe i izvješćivanje zadužena je IDA u suradnji s HZZ-om koja izvješće podnosi Županu najmanje jednom godišnje.

6. Akcijski Plan

Za uspješno ostvarivanje Strategije potrebno je ostvariti suradnju svih institucija koje su u njegovoj izradi sudjelovale: Interesne skupine putem Okruglog stola, buduće tematske radne skupine za razvoj ljudskih potencijala, Županijska skupština i Župan, Hrvatski zavod za zapošljavanje ali i institucije koje će djelovati u fazi priprema projekata, financiranja, izvedbe i nadzora izvedbe kao i ocjene postignutih efekata.

Institucionalni okvir:

ORGANIZACIJA	PREGLED SADAŠNJIH AKTIVNOSTI	ULOGA I ODGOVORNOSTI U IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE	VREMENSKI OKVIR
ŽUPANIJA ISTARSKA	Vodeći partner	Donosi strategiju; Upravlja provedbom i vrednovanjem rezultata strategije.	Usvajanje tijekom 2013 Provedba 2013-2016
ISTARSKA RAZVOJNA AGENCIJA	Administrativno-tehnička pomoć u provedbi	Koordinacija provedbe Strategije; Izveštavanje Županijske skupštine;	Kontinuirana potpora provedbi

		Pružanje potpore subjektima u Županiji u pripremi projekata	
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE	Ključni partner	Informiranje članova o Nacionalnim inicijativama zapošljavanja	Kontinuirana potpora provedbi
PARTNERI PROJEKTA SUTRA RADIM- PRAKSOM DO USPJEHA	Redovito se sastaju i sudjeluju u izradi SRLJP	Predlaže projekte; Nadzire provedbu Strategije	Kontinuiran proces

Srednjoškolsko strukovno obrazovanje turističkog-ugostiteljskih usmjerenja u Istri provodi ukupno šest strukovnih škola i to:

1. Srednja škola „Vladimir Gortan“ Buje ,
2. Gospodarska škola Buje,
3. TUŠ Antona Štifanića Poreč,
4. Strukovna škola Eugena Kumičića Rovinj,
5. Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu, Pula
6. Srednja škola Mate Blažine, Labin

Kako bi se utvrdili trendovi vezani sa strukovno obrazovanje u turizmu organizirana su dva okrugla stolu u sklopu projekta „Sutra radim – praksom do uspjeha“ financiranog iz Grant sheme „Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva“ . Okrugli stolovi održani su u prosincu 2012. godine, na temu smjernica razvoja ljudskih resursa u turizmu Istre i Primorja. Organizator okruglog stola jest nositelj projekta, Turističko-ugostiteljska škola Antona Štifanića Poreč, u suradnji s projektnim partnerima Gradom Poreč i Udruženjem obrtnika Poreč, te Obrtničkom komorom Primorsko-goranske županije.

Na svakom okruglom stolu aktivno je prisustvovalo 30-tak sudionika među kojima su bili predstavnici obrazovnih institucija (Turističko-ugostiteljska škola Antona Štifanića iz Poreča; Ugostiteljska škola Opatija; Gospodarska škola Buje; Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula; Srednja škola Mate Balote Poreč; Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji; Narodno učilište Rijeka; Hotelijsko-turistička škola Opatija), predstavnici velikih turističkih i hotelskih kompanija sa područja Istarske Županije (Laguna Novigrad d.d., Plava Laguna d.d., Riviera Adria d.d.), predstavnici javnog sektora (Institut za poljoprivredu i turizam Poreč; Udruženje obrtnika Poreč; Obrtnička komora Primorsko-goranske županije; Obrtnička komora Istarske županije; Hrvatska gospodarska komora –

županijska komora Pula; Hrvatski zavod za zapošljavanje; Sektorsko vijeće za turizam i ugostiteljstvo; PGŽ Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport; Zajednica ugostiteljsko-turističkih škola RH; Hrvatska udruga poslodavaca – udruga ugostiteljstva i turizma; Udruženje obrtnika Viškovo, Udruženje obrtnika Opatija, PGŽ Upravni odjel za pomorstvo, promet i turizam), te predstavnici Vijeća učenika (učenici Turističko-ugostiteljske škole Antona Štifanića iz Poreča). Osnovni cilj okruglih stolova bio je uspostavljanje komunikacije među najvažnijim dionicima u turizmu.

Na svakom okruglom stolu u trajanju od dva sata, aktivno se raspravljalo o ulozi obrazovnih institucija u oblikovanju buduće radne snage u turizmu i ugostiteljstvu, o problematici zapošljavanja mladih u turizmu, potrebama poslodavaca, dinamičnosti turističkog tržišta, te primjerima dobre prakse iz svijeta. Sudionici - predstavnici različitih institucija iznijeli su vlastita mišljenja, komentare, primjedbe i sugestije glede navedene problematike. Zaključci sa okruglih stolova bili su temelj za izradu strateške osnove i definiranje akcijskog plana za razvoj ljudskih resursa u turizmu Istarske županije. Upravo su zaključci sa održanih okruglih stolova temelj za izradu strateške osnove i definiranje akcijskog plana za razvoj ljudskih resursa u turizmu Istarske županije.

Prioritet 1					
Stvaranje direktnih i dugoročnih komunikacijskih kanala između tržišta rada i obrazovnih institucija					
Mjera	Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe	Izvori provjere	Izvori financiranja – predviđeni iznosi	Vrijeme realizacije – nositelj aktivnosti
C1-P1-M1: Stvaranje formalnih partnerstava između gospodarskog sektora i obrazovnih institucija	<ul style="list-style-type: none"> -Organizacija okruglih stolova za dionike u turizmu -Potpisivanje ugovora o suradnji -Zajednička promocija izvrsnosti u strukovnim zanimanjima 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj sudionika okruglih stolova -Broj ugovora o suradnji -Povećana svijest o važnosti kvalitete obrazovanja u strukovnim školama 	<ul style="list-style-type: none"> -Izvešća o radu - Objavljeni dokumenti kao službeni akti institucija -Rezultati provedenih anketa 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, sredstva iz IPA programa i drugih stranih izvora</p> <p>Predviđeni iznos: 80.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013. -2015.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Strukovne škole u turizmu, Istarska županija, JLS, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta</p>
C1-P1-M2: Lokalna i regionalna politička i ekonomska potpora partnerstvima	<ul style="list-style-type: none"> -Poticanje umrežavanja i klasterizacije -Razvoj lokalnih programa poticanja umrežavanja -Potpora pisanju i provođenju zajedničkih projekata 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj partnerstava, broj novoformiranih klastera u turizmu -Kvaliteta novih razvojnih programa -Broj ugovora o pružanju potpore u pisanju i provođenju zajedničkih 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj potpisanih ugovora -Ocjena kvalitete programa od strane neovisnih procjenitelja -Broj ugovora 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 150.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: IDA, jedinice lokalne samouprave, Istarska županija, Hrvatska gospodarska</p>

		projekata			komora i Hrvatska obrtnička komora.
C1-P1-M.3: Stvaranje kanala komunikacije	<ul style="list-style-type: none"> -Izrada i objava Web platformi kao sučelja za zajednički rad -Organizacija redovnih okruglih stolova -Organizacija konferencija -Redovno izvještavanje i obavještavanje dionika kroz sustav newslettera -Tiskanje-objava kvartalnih obavijesti 	<ul style="list-style-type: none"> -Posjećen i korišten web portal – platforma -Broj sudionika na okruglim stolovima -Broj primatelja newslettera- broj pretplata - Čitanost objava 	<ul style="list-style-type: none"> - Google statistics, broj posjeta web stranici -Izvešća sa okruglih stolova – zaključci - Broj poslanih newslettera -Broj print primjeraka 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 90.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>
C1-P1-M4: Praćenje globalnih nacionalnih i regionalnih trendova u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> -Sustavno praćenje statističkih podataka -Interpretacija i objava statističkih podataka na mjesečnoj razini -Praćenje globalnih trendova u turizmu -Izveščivanje svih dionika o novostima 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj objavljenih izvještaja -Broj obaviještenih pojedinaca institucija i tvrtki -Broj napisanih članaka -Čitanost članaka 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj objava i naklada tiska izvještaja -Broj downloada dokumenta, broj poslanih primjeraka -Izveštaj partnera -Google statistic, web statistika, broj newslettera 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 70.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>

Prioritet 2					
Stvaranje suvremenih kompetencija kod ljudskih resursa u turizmu					
Mjera	Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe	Izvori provjere	Izvori financiranja – predviđeni iznosi	Vrijeme realizacije – nositelj aktivnosti
C1-P2-M1: Kontinuirana edukacija nastavnika strukovnih zanimanja u turizmu u metodološkom i strukovnom smislu	<ul style="list-style-type: none"> -Motivacija nastavnika -Organizacija seminara i stručnih usavršavanja za nastavnike -Organizacija okruglih stolova -Suradnja nastavnika i privatnog sektora -Poticanje mobilnosti nastavnika -Pokretanje programa stimulacije nastavnika u programima doškoloavanja 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj osoblja u obrazovnim institucijama koje je uključeno u nove i poboljšane obrazovne programe -Broj održanih seminara -Broj održanih okruglih stolova -Učestalost komunikacije obrazovnog i privatnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> Godišnja izvješća o radu obrazovnih institucija Izvješća o stanju gospodarstva Istarske županije i jedinica lokalne samouprave; Izvješća HZZ-a Ugovori o potporama /stipendijama. Izvješće o visokoškolskom obrazovanju IŽ 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, sredstva iz IPA programa i drugih stranih izvora</p> <p>Predviđeni iznos: 2.000.000,00 kn (ne uključuje decentralizirana sredstva države za obrazovanje)</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Strukovne škole u turizmu, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta</p>
C1-P2-M.2: Poticanje modernizacije izvedbenih programa	-Osnivanje povjerenstava za strukovno obrazovanje u turizmu na lokalnim razinama	<ul style="list-style-type: none"> -Zapisnik sa osnivačke sjednice povjerenstva -Dokument sustava 	<ul style="list-style-type: none"> -Objavljen dokument – svi partneri -Izvješće neovisnog 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p>

<p>nastavnika – usklađivanje sa modernim potrebama gospodarstva</p>	<p>-Sustav vrednovanja izvedbenih programa nastavnika od strane povjerenstva -Provjera usklađenosti kurikulumu s realnim potrebama gospodarstva -Razvoj sustava nagrađivanja nastavnika zaduženih za uspjehe učenika</p>	<p>vrednovanja -Definirani kriteriji usklađenosti kurikulumu -Broj i kvaliteta novih i postojećih obrazovnih programa; -Broj osoblja u obrazovnim institucijama koje je uključeno u nove i poboljšane obrazovne programe</p>	<p>stručnjaka o kvaliteti sustava za vrednovanje izvedbenih programa - Izvješće o radu škola -Javna objava</p>	<p>sredstva Predviđeni iznos: 140.000,00 kn</p>	<p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>
<p>C1-P2-M3: Poticanje praktične nastave kroz ulaganje u opremanje praktikuma</p>	<p>-Pružanje tehničke pomoći školama u projektima izgradnje i opremanja strukovnih praktikuma -Pokretanje regionalnog lanca praktikantskih hotela/hostela</p>	<p>-Broj ugovora o pružanju tehničke pomoći pri izradi projekata -Broj kandidiranih, odobrenih projekata -Broj novo izgrađenih / opremljenih praktikantskih hotela/hostela/praktikuma</p>	<p>- Izvješćaji o radu - Objava broja kandidiranih projekata -Grant ugovori - Iznos dodjeljenih sredstava -ASOO / DEFCO</p>	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva Predviđeni iznos: 25.000.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017. Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>

<p>C1-P2-M.4: Poticanje izvrsnosti učenika kroz sustav motiviranja- sustav stipendiranja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Financijska potpora izvrsnim uenicima strukovnih zanimanja - Stipendija učenika deficitarnih zanimanja - Plaćanje djela troškova vezanih za školovanje - Stvaranje sustava za sezonsko zapošljavanje praktikanata 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj dodijeljenih stipendija - Iznos dodijeljenih sredstava -Iznos potpora u školovanju -Broj sezonskih ugovora o djelu sklopljenih s uenicima strukovnih škola 	<ul style="list-style-type: none"> -Izvešća o radu institucija -Izvešće HZZ-a -Objavljeni proračuni institucija -Izvešća o radu partnera 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 2.000.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, JLS, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>
<p>C1-P2-M.5: Poticanje izvrsnosti s ciljem samozapošljavanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Potpora samozapošljavanju kroz pokretanje vlastitih tvrtki; - Sufinanciranje otvaranja novih radnih mjesta; - Mikro-krediti za nezaposlene i skupine u nepovoljnom položaju radi pokretanja posla; - Unaprjeđenje strukovnog obrazovanja; - Radionice o mogućnostima 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj novih poslovnih subjekata osnovanih od strane nezaposlenih osoba; - Broj novozaposlenih; - Broj samozapošljavanja; - Broj održanih radionica; - Broj obrazovnih programa organiziranih za nezaposlene 	<ul style="list-style-type: none"> - Podaci o radu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; - Izvešća o stanju gospodarstva IŽ i jedinica lokalne samouprave; - Državni zavod za statistiku; - Hrvatska gospodarska komora; - Hrvatska obrtnička 	<p>Izvori sredstava: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Istarska županija, Jedinice lokalne samouprave, IPA program i drugi strani izvori</p> <p>Predviđeni iznos: 400.000,00 Kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>

	<p>samozapošljavanja.</p>		<p>komora; - Izvješća o radu obrazovnih institucija; - izvješće o provedbi kreditiranja u IŽ</p>		
Prioritet 3 Utjecaj na nacionalni i kvalifikacijski okvir u svrhu popularizacije strukovnih obrazovnih programa u turizmu i regulacije upisnih kvota					
Mjera	Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe	Izvori provjere	Izvori financiranja – predviđeni iznosi	Vrijeme realizacije – nositelj aktivnosti
<p>C1-P3-M1: Aktivno uključivanje u razvoj zakonodavstva vezanog za nacionalni kvalifikacijski okvir</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti vezane za osvještavanje javnosti o problemima vezanim za strukovno obrazovanje - Organizacija javnih tribina i okruglih stolova - Pisane molbe i prijedlozi resornom ministarstvu - Utjecaj kroz tijela lokalne i regionalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj obaviještenih osoba iz ciljnih skupina - Broj sudionika javnih tribina i okruglih stolova - Broj dopisa, molbi i prijedloga - Broj održanih sastanaka sa predstavnicima lokalne i regionalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> - Rezultati provedene ankete o poznavanju problematike - Izvješće o radu svih partnera - Kopije poslanih dokumenata - Promemorije sastanaka 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 130.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>
<p>C1-P3-M2: Podrška modularnom pristupu u obrazovanju,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sustav bodovanja dodatnih strukovnih modula na principu ECTS-a 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj certificiranih strukovnih modula - Povećana svijest o 	<ul style="list-style-type: none"> - ASOO/DEFKO - Ministarstvo obrazovanja znanosti i 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p>

<p>vertikalnoj i horizontalnoj prohodnosti obrazovnog sustava</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Promocija dodatnog modularnog obrazovanja - Umrežavanje srednjih strukovnih škola u turizmu s ciljem lakše fluktuacije učenika - Potpora programima daljnjeg školovanja učenika strukovnih škola 	<p>mogućnosti doškolovanja modularnim pristupom</p> <ul style="list-style-type: none"> -Broj ugovora o suradnji srednjih strukovnih škola -Broj učenika srednjih strukovnih škola na visokoškolskom obrazovnom sustavu 	<p>sporta</p> <ul style="list-style-type: none"> -Rezultati istraživanja javnog mišljenja -Izveštaji o radu partnera -Izveštaj o radu škola -Izveštaj nadležnog ministarstva -Izveštaji fakulteta -HZS 	<p>samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 30.000,00 kn</p>	<p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>
<p>C1-P3-M.3: Utjecaj na upisne kvote lokalnim i regionalnim aktivnim politikama sudjelovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sustavno praćenje trendova u obrazovanju - Sustav preporuka upisnih kvota - Promocija strukovnih zanimanja na lokalnoj i regionalnoj razini - Organizacija foruma ravnatelja strukovnih škola u turizmu Istre - Zauzimanje zajedničkih stavova i zajedničko obraćanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj novoupisanih učenika - Zajednički zaključak ravnatelja srednjih strukovnih škola u turizmu o rezultatima upisa - Broj održanih radnih sastanaka ravnatelja - Broj pokrenutih i uspješno realiziranih razvojnih programa i 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvješće ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, - Objavljen zajednički zaključak ravnatelja - Ocjena uspješnosti provedbe ŽRS - Izvješća o stanju gospodarstva Istarske županije i jedinica lokalne samouprave; - Godišnje izvješće o 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 60.000,00 kn</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p> <p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, JLS, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>

	<p>nadležnim institucijama</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umrežavanje s poslodavcima, zajedničke akcije reguliranja upisnih kvota u skladu s dinamičnim potrebama gospodarstva - Pобољшanje aktivnosti središnjih i područnih struktura HZZ-a; - Profesionalno usmjeravanje se provodi individualnim i grupnim radom, putem pisanih promidžbenih materijala te uz korištenje elektronskih i drugih medija; - Nadogradnja usluga koje pruža HZZ; - Jačanje cijelo-životnog profesionalnog usmjeravanja. 	<p>projekata;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj zaposlenika koji se stručno usavršavaju ; - Broj i vrsta promidžbenih aktivnosti županijskog razvoja; - Broj projekata koji uključuje međužupanijsku ili međunarodnu suradnju 	<p>radu Razvojne agencije IDA</p>		
<p>C1-P3-M.4: Promocija strukovnih zanimanja u turizmu kroz</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacija posjeta osnovnoškolaca srednjim strukovnim školama 	<ul style="list-style-type: none"> -Broj učenika u posjeti -Broj održanih individualnih savjetovanja 	<ul style="list-style-type: none"> -Izveštaj o radu -Potpisne liste s edukacija 	<p>Izvori sredstava: Istarska županija, jedinice lokalne samouprave, IPA fond</p>	<p>Razdoblje provedbe: Kontinuiran proces 2013.-2017.</p>

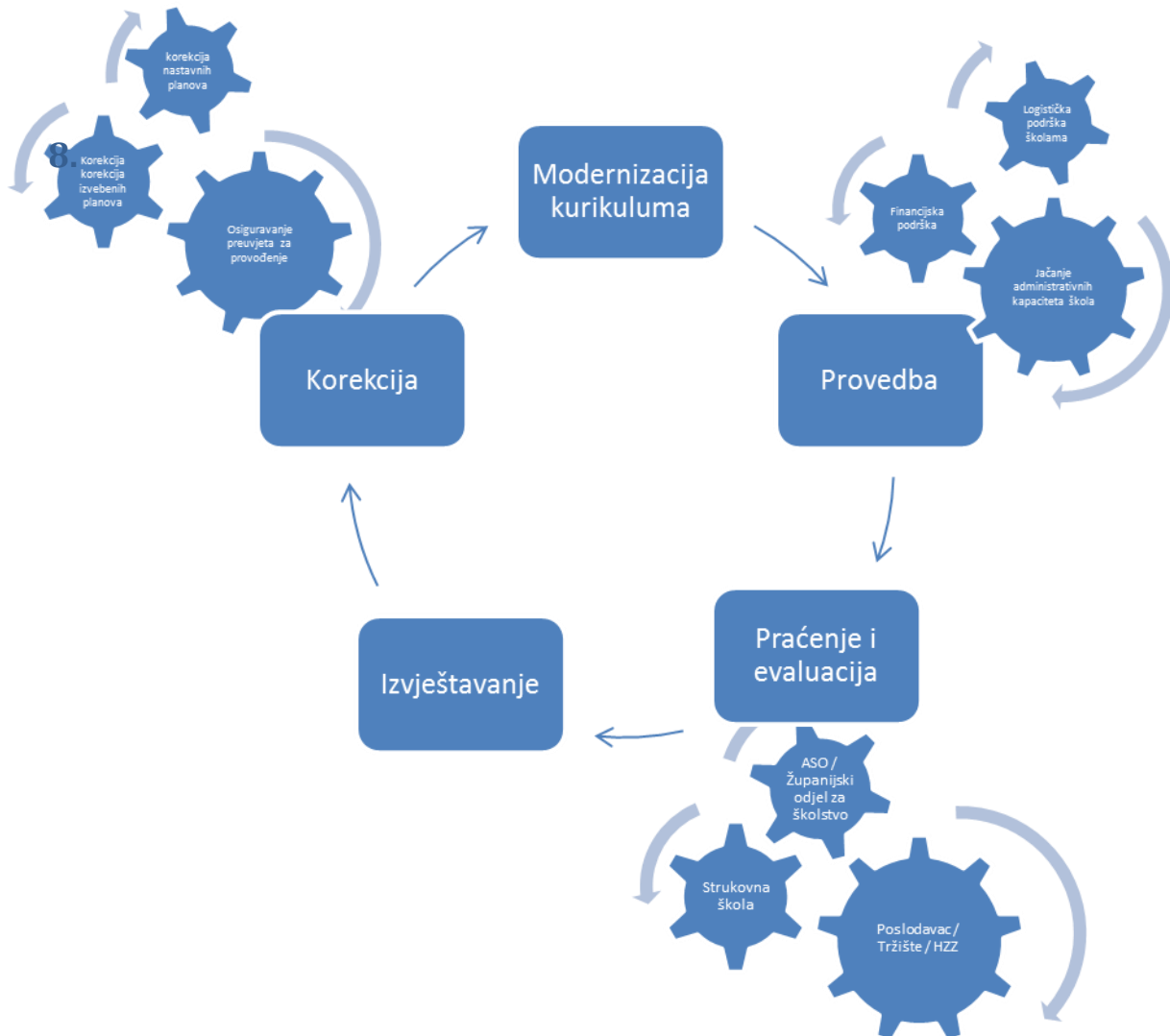
<p>stvaranje institucionalne, pravne i ekonomske sigurnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Individualno savjetovanje roditelja - Izrada i distribucija brošura, letaka i promotivnih materijal - Jačanje uloge ključnih nositelja i izvršitelja u planiranju i provedbi svih značajnijih razvojnih projekata na razini županije i JLSa, a time i važnih aktera i promotora u upravljanju županijskim i regionalnim razvojem. - Osnaživanje razvojnih aktera, institucionalno, programski, kadrovski, financijski, prostorno i tehnološki za provedbu ŽRS, za planiranje, iniciranje, pripremu, provedbu, praćenje i vrednovanje - realizacije razvojnih projekata 	<p>roditelja</p> <ul style="list-style-type: none"> -Broj tiskanih print materijala -Broj osoba uključenih u planiranje i provedbu razvojnih programa - Broj educiranih osoba - Izvješće o provedbi razvojnih programa na lokalnoj i regionalnoj razini -Broj potpisanih ugovora o partnerstvu 	<p>-Objava ugovora o partnerstvu</p>	<p>i druga međunarodna sredstva</p> <p>Predviđeni iznos: 250.000,00 kn</p>	<p>Nositelji aktivnosti: Istarska županija, IDA, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.</p>
---	--	---	--------------------------------------	---	---

	na razini županije i JLS-a; - Unaprjeđenje međužupanijske, prekogranične i druge međunarodne suradnje.				
--	--	--	--	--	--

7. Logika Akcijskog plana

Procesi unutar sustava prilagodbe školskih strukovnih kurikuluma:

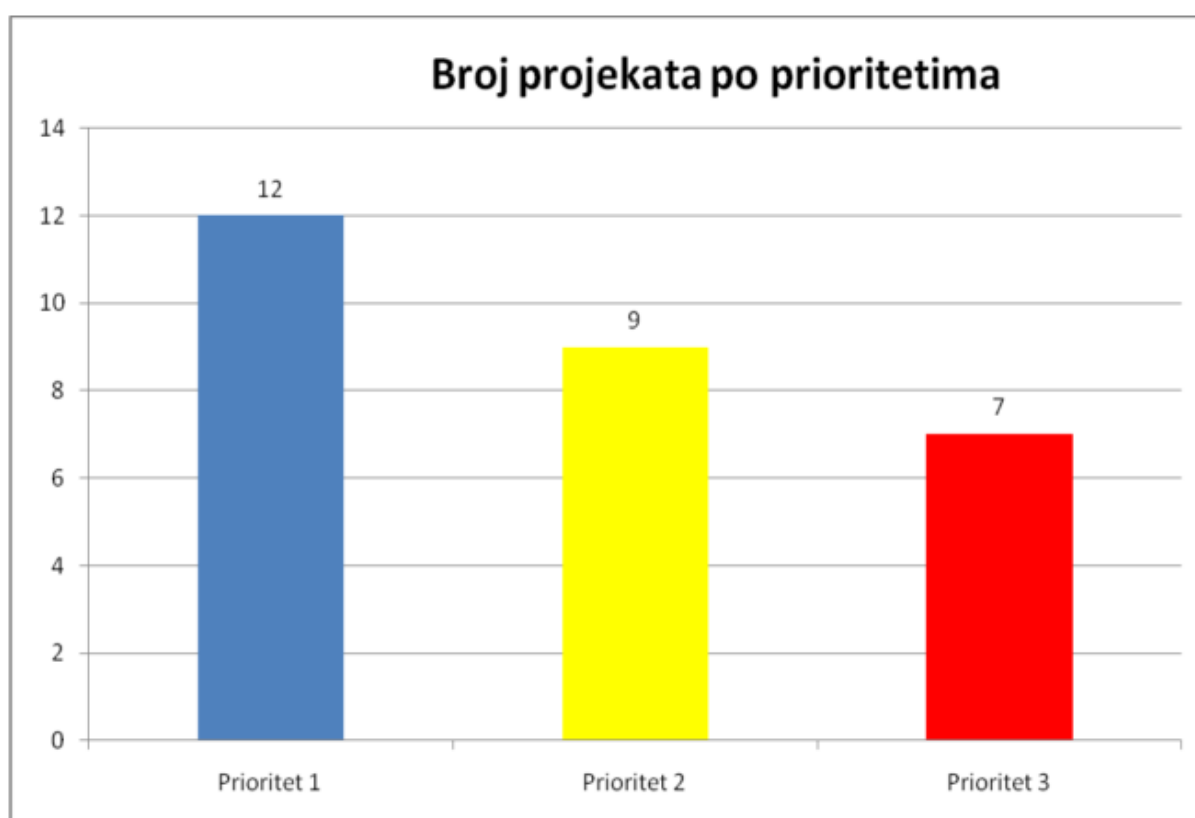

8. Popis projektnih prijedloga za provedbu SRLJP

Projektne prijedloge iz 2013. potrebno je prikupiti u sklopu pripreme projekata za financiranje kroz Strukturne fondove i kohezijski fond i objediniti s projektnim prijedlozima koji su prikupljeni u ranijim pozivima. **Indikativna lista projekata** treba biti javno objavljena.

Prijedlog broja projekata po prioritetima:

9. Provedba, izvještavanje i praćenje

Svrha nadzora provedbe akcijskog plana je da se putem sustavnog ispitivanja omogući efikasna i transparentna evaluacija efekata postignutih provedbom aktivnosti, te svrhovitost samih provedenih aktivnosti. Praćenje i vrednovanje socioekonomskih programa danas je na razini Europske unije pravna obaveza čije se poštovanje strogo zahtijeva radi poboljšanog upravljanja socioekonomskim razvojem. Inicijativa partnera je razvoj dokumenta čije će ostvarivanje biti praćeno na posebne načine, a uspješnost ostvarenih učinaka realizacijom projekata ocjenjivana. Mehanizmi za praćenje i vrednovanje (ocjenu) su važni mehanizmi koji omogućuju nesmetanu, pravilnu i transparentnu provedbu programa.

Potrebno je osmisliti stalan komunikacijski kanal praćenja i usklađivanja provedbe akcijskog plana, pogotovo u kontekstu potreba dinamičnog gospodarstva danas. Kod praćenja i evaluacije podataka potrebno je ostvariti unutar sektorsku suradnju, posebno međuinstitucionalnu. S obzirom na trenutni ustroj institucija u Republici Hrvatskoj i njihove administrativne kapacitete, glavnu riječ u koordiniranom i sustavnom prikupljanju podataka trebali bi imati Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te Županijski upravni odjeli za školstvo, u suradnji sa školama, poslodavcima i HZZ-om, kao primarnim izvorima informacija.

Sustav praćenja kretanja trendova u strukovnim zanimanjima, te redovito izvještavanje svih dionika nužno je kako bi se na vrijeme korigirali nastavni programi kod većih odstupanja, s obzirom na njihovu zakonsku predefiniranost i tromost sustava kod uvođenja promjena općenito. Kod manjih odstupanja u smislu ažuriranja kurikulumu, potrebno je sustavno poticati nastavnike na modernizaciju izvedbenih planova. Kod samog procesa modernizacije školskih kurikulumu u strukovnim školama izuzetno je važno da se prije samog usvajanja moderniziranih kurikulumu ostvare preduvjeti za provođenje, infrastrukturno (adaptacija prostora, praktikuma) i edukacijom nastavnika.

10. Primjer dobre prakse

Potrebno je uključiti što više gostovanja stranih stručnjaka te razmjene učenika sa školama u inozemstvu jer su takva iskustva jako dobro ocijenjena. Također treba iskoristiti mogućnost studijskih putovanja za dionike u obrazovanom sustavu preko Agencije za mobilnost.

Austrijski primjer provođenja prakse u ugostiteljskoj školi: provođenje edukacije i prakse na jednom mjestu, gdje učenici uče kroz upravljanje cijelim hotelom. Djeca školovanjem stječu radni staž. U Njemačkoj također, sav rad na praktičnoj nastavi računa se u radni staž učenika.

Primjer Portugala – Turismo de Portugal koji kao dio Ministarstva gospodarstva skrbi o 16 javnih škola u cijelom Portugalu, gdje učenici odrađuju praktičnu nastavu kroz 14 restorana i 3 hotela. Uz to, organizacija posreduje pri zapošljavanju završenih učenika putem web platforme .

Turismo de Portugal razvio je i implementirao školski sustav upravljanja u čak 16 škola u dvadeset dana.

10.1. Problem

Turismo de Portugal je nacionalno turističko tijelo zaduženo za promicanje, unaprjeđenje i održivost svih turističkih aktivnosti u zemlji. Osnovano je 2007 godine spajanjem četiri do tada zasebne institucije. U tom kontekstu ova je institucija odgovorna za 16 ugostiteljskih škola diljem zemlje.

Prije uspostavljanja ovakvog sistema ovih je 16 škola bilo u vrlo lošem stanju kako administrativno tako i financijski gledano. Svaka od njih imala je svoje birokratske procese i izolirane neovisne sustave za podršku, služeći se individualiziranim pravilima, procesima i smjernicama. Ovakav sustav dugoročno je neodrživ kako sa informacijske tako i sa operativne strane. U Portugalu nije postojao centralizirani sustav gdje bi osoblje svih škola unosilo podatke koji bi onda menadžmentu omogućili prikupljanje podataka o školskom sustavu i njegovom stanju u realnom vremenu kako bi se mogle donositi strateške odluke.

Turismo de Portugal kao vodeća organizacija na području e-poslovanja želi postići povećanje kvalitete obrazovnih ustanova, zadovoljstva učenika, potražnje za turizmom i gostoprimstva u zemlji. Kako bi se to postiglo bilo je potrebno razviti zajedničku platformu za sve škole kako bi njihov menadžment, učenici te ostali zaposlenici imali pristup svim uslugama škole i relevantnim podacima za obavljanje

svojih zadataka. Glavni je izazov bio razviti online platformu koja će omogućiti brz i efektivan pristup informacijama. Nova je platforma bila potrebna i kako bi smanjila administrativne poslove, optimizirala i standardizirala pravila, procese i smjernice za sve škole u sustavu. Uspostavljanje platforme omogućilo bi pružanje novih usluga i povećanje konkurentnosti.

10.2. Rješenje

Turismo de Portugal odabrao je „Agile platform“ kako bi razvili školski sustav skrojen po mjeri i pomoću njega vrlo brzo i uz niske troškove prikupljali podatke i ostvarivali željene rezultate. Sustav je morao biti prilagođen razvijanju kroz vrijeme te mogućnosti dodavanja novih značajki kako bi se u budućnosti proširio na još više škola.

Ovaj je sustav razvijen u 20 dana od strane 5 razvojnih inženjera, omogućava online rješenje za podupiranje različitih školskih operacija vezanih uz upravljanje cjelokupnim životnim ciklusom studenta i škole.

Glavne značajke sustava su:

1. Upute za upravljanje - omogućavaju kreiranje različitih profila što omogućava različitim korisnicima kreiranje informacija i pristup točnim podacima ovisno o njihovom statusu (student, učitelj, osoblje...) kao i veću sigurnost sistema
2. Izvještavanje o operativnim podacima, ljudskim resursima i financijskim pokazateljima integriranim sa centralnim financijskim sustavom Turismo de Portugal.
3. Sustav upravljanja za studente (opravdavanje izostanaka, upravljanje školarinama, socijalna podrška, plan školovanja)
4. Upravljanje nastavnim gradivom (popis predmeta, predmetni moduli, lekcije, sustav za upravljanje ispitima, ocjene)
5. Sustav upravljanja za učitelje (raspored nastave za profesore, popis učitelja, sažeci, upravljanje zamjenskim učiteljima, upravljanje vremenom)
6. Sustav upravljanja školom (učionice i oprema, generiranje rasporeda, pregled rasporeda, certifikati)

7. Sustav za upravljanje prehranom (kupovina i prodavanje kupona za prehranu, plan prehrane)
8. Sustav za upravljanje školarinama (aplikacija, proces selekcije učenika)
9. Sustav za upravljanje statusom učenika (svi podaci o učenicima, njihovom statusu, ispitima, intervjuima i ocjenama)
10. Financijski sustav (praćenje financijskih pokazatelja škole)

10.3. Rezultati

Sustav je uveden u roku od 20 dana u 16 škola, a koristi ga oko 4300 korisnika. Prethodno decentraliziran sustav u potpunosti je integriran, a svi procesi standardizirani. Administrativni zadaci su automatizirani, omogućen je lagan pristup uslugama i materijalima škola, što je znatno smanjilo operativne troškove (osoblje i potrošnja uredskog materijala). Uspostavljen je centralni sustav za donošenje odluka i pružanje podrške povezan sa vanjskim centralnim sistemom za ljudske resurse i financije. Učenicima je omogućen lakši pristup školskim materijalima i uslugama. Omogućen im je online upis i odabir predmeta koje će slušati kao i plaćanje školarina, a sve to kako bi se izbjeglo nepotrebno putovanje učenika iz udaljenih područja.

Sustav je izrađeni prilagođen potrebama tržišta, te dopušta ključnim dionicima brzo usvajanje novog sustava. Godinu dana nakon što je sustav razvijen sastoji se od 30 aplikacija i komponenti sa preko 500 web stranica, 220 baza podataka i 10.000 funkcijskih točaka.

Kako bi nastavio sa daljnjim unapređenjem znanja i razvoja resursa u turizmu u nadolazećem programskom razdoblju, postavili su nekoliko ciljeva:

1. Osnovati međunarodnu školu za menadžment i turizam:
 - međunarodna predavanja
 - partnerstvo sa vodećim međunarodnim školama
 - programi sa poduzećima iz sektora
 - istraživanja u području menadžmenta gostoprimstva

2. Odabrati regionalnu školu kao generatora znanja i prakse u turizmu:
 - standardizacija kurikuluma
 - tehnički trening
 - praćenje kvalitete
3. Simulacija nastavnog razvoja u drugim disciplinama i poticanje specijalizacije:
 - poticati specijalizaciju u potrebnim sektorima

11. Prilozi

OSNOVNI ZAKLJUČCI

s okruglog stola na temu „Smjernice razvoja ljudskih resursa u turizmu Istre“
održanog 05.prosinca 2012. godine
u konferencijskoj dvorani Obrtničkog doma u Poreču

PRILAGODBA ŠKOLSKIH KURIKULUMA:

- Inertnost obrazovnog sustava i nedovoljna fleksibilnost programa u odnosu na stalne promjene u trendovima na turističkom tržištu dovode do kašnjenja za gospodarstvom;
- Potrebno je uspostaviti tješnju suradnju obrazovnih institucija i poslodavaca radi prilagodbe kurikuluma potrebama poslodavaca. Obrazovnim je ustanovama neophodna povratna informacija iz realnoga sektora o kompetencijama završenih učenika u okviru pojedinih kvalifikacija;
- Nedostatak strateške osnove;
- Problem nedovoljne opremljenosti obrazovnih institucija te nedostatnih financijskih sredstava za dostizanje pedagoškoga standarda;
- Nužna je veća zastupljenost nastave stranih jezika u nastavnom planu i programu, kako u fondu sati, tako i u povećanom broju jezika zbog zahtjeva struke;

PROBLEM SEZONALNOSTI I TERITORIJALNE RASPOREĐENOSTI:

- Problem sezonskog zapošljavanja veliki je demotivirajući faktor pri odabiru zanimanja i upisu u srednju školu
- Nerazmjer strukture ponude i potražnje u turizmu
- Razlika u nezaposlenosti po ispostavama u Županiji koja se evidentira kroz Zavod za zapošljavanje (različita teritorijalna raspoređenost po Županiji)
- Zbog nedostatka vlastite radne snage uslijed sezone, otvara se problem odnosa kvalitete i kvantitete. „Uvezena“ radna snaga priučena je i nedovoljno osposobljena.

ODGOVORNOST ZA PROVOĐENJE PROGRAMA PREKVALIFIKACIJE I DODATNOG OBRAZOVANJA:

- Nedostatak mogućnosti prekvalifikacije ili dodatnog obrazovanja. Postavlja se pitanje tko bi trebao preuzeti odgovornost pružanja mogućnosti dodatnog obrazovanja i prekvalifikacija. Pitanje kvalitete obrazovnih programa privatnih učilišta kod pružanja ovakvih usluga, budući da je takvim ustanovama financijska korist na prvom mjestu te da je fond sati dvostruko manji nego u redovnoj nastavi
- Potrebno je istražiti razloge gašenja djelatnosti obrazovanja odraslih u strukovnim školama, kao i mogućnosti obnavljanja iste s obzirom na višu kvalitativnu razinu u odnosu na druge ponuđače.

PROBLEM UPISNIH KVOTA:

- Upisne kvote trebale bi biti prilagođene realnim potrebama, za razliku od trenutne situacije u kojoj se kvote temelje na prijedlozima pojedinih ustanova;
- Potrebno je ograničiti upis učenika u neke atraktivne, ali suficitarne programe, pomoći školama u promidžbi strukovnih programa, te bi u tom smislu od iznimne koristi bio zajednički nastup prema učenicima završnih razreda osnovnih škola i njihovim roditeljima;

PRAKTIČNA NASTAVA:

- Kao problem stručne prakse ističe se potreba za većom specijalizacijom, te potreba odrađivanja praktične nastave i tijekom godine, a ne samo za vrijeme glavne sezone. Problem je Zakon o strukovnom obrazovanju kojim je predviđena tjedna organizacija praktične nastave. Iz te činjenice proizlazi problem kontinuiteta u realizaciji praktične nastave.
- Problem nedostatka kapaciteta za realizaciju praktične nastave teže je rješiv s obzirom na problem sezonalnosti u Istarskoj županiji, kao i na činjenicu da su hoteli veći dio godine zatvoreni, i to upravo tijekom nastavne godine.
- Većina poslodavaca učenicima ne isplaćuje zakonom predviđene nagrade, te je ta činjenica demotivirajuća za polaznike. U nekim je državama EU dio tog problema riješen na način da se učenički rad redovito plaća i da im za to vrijeme teče radni staž.

NEMOTIVIRANOST:

- Ugostiteljska zanimanja su već godinama deficitarna zanimanja, stoga je vrlo važno osmisлити program privlačenja što većeg broja učenika. Ponajprije je potrebno uspostaviti međusobnu suradnju ugostiteljskih škola te ojačati struku.
- Potrebno povećati motiviranost učenika ali i roditelja, s obzirom na njihovu ulogu prilikom upisa djece u školu. Upravo su roditelji ti koji demotiviraju djecu za upis ugostiteljskih zanimanja, i to najčešće zbog vlastitog iskustva i napornog rada u navedenom sektoru. Veliki problem jest neizvjesnost zaposlenika u ugostiteljstvu - problem zapošljavanja radnika na ugovor na određeno vrijeme i njegovo neprestano produžavanje ili otkazivanje istog. Također, otežavajući faktori kod ovakve vrste poslova često su sezonalnost posla i masovni turizam zbog kojeg se gubi na kvaliteti.
- Postavlja se pitanje kako je društvo utjecalo na to da konobar postane neatraktivno zanimanje. Zašto se smatra da danas posao konobara može svatko raditi? Koje su kvalitete potrebe za obavljanje navedenog zanimanja?
- Naglašava se važnost popravljivanja imidža i popularizacije strukovnih djelatnosti, te podizanja ugleda i pozitivne percepcije tih zanimanja. Uloga škole bi se trebala povećati u smislu održavanja raznih manifestacija i aktivnosti koje će privući učenike. Da bi se to postiglo trebalo bi povećati ulaganja u marketing. Primjer toga jest utjecaj popularne kulinarske emisije na povećanje upisa učenika u smjer kuharstva.
- Nemotiviranost učitelja – nedostatak autoriteta

MOGUĆNOST DALJNJEG USAVRŠAVANJA I SPECIJALIZACIJE:

- Problem zanemarivanja specijalizacije i nedostatak daljnjeg formalnog obrazovanja
- Važnost mogućnosti daljnjeg usavršavanja strukovnih zanimanja (npr. gastronomski fakulteti, umjetnici kuhanja i pripremanja hrane i pića, sommelieri..). Mogućnost napredovanja i cijelo-životnoga obrazovanja doprinijela bi povećanju interesa za upis.
- Često se specijalizacija za pojedina zanimanja vrši u sklopu programa internog i eksternog usavršavanja kod poslodavaca, što predstavlja problem ukoliko se ne radi o zaposleniku te tvrtke.
- Pohvala izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju kojima je omogućeno doškolovanje učenicima sa završenom trogodišnjom strukovnom školom, a žele upisati u 4. razred. To zasigurno utječe na motivaciju učenika jer nakon završetka četvrtog razreda mogu polagati državnu maturu i upisati se na fakultet
- Važnost modularnog pristupa koji bi trebao omogućiti jednostavno nadograđivanje zanimanja, odnosno horizontalnu prohodnost

UVOĐENJE NOVIH SMJEROVA - PRIJEDLOZI

- Prijedlog da se za potrebe hotelijera uvedu pomoćna zanimanja, npr. servir
- Prijedlog da se u sklopu smjera konobar povećaju predavanja za zanimanje sommelier
- Prijedlog uvođenja novih smjerova: turistički animator, hortikultura, domaćinstvo, hotelijerska domaćica, sobarica, dizajneri hrane, organizator wellnesa, voditelj agroturizma
- Postavlja se pitanje bi li sva nova zanimanja trebalo uvrstiti u cijelo-životno učenje.

OSNOVNI ZAKLJUČCI

s okruglog stola na temu „Smjernice razvoja ljudskih resursa u turizmu II“
održanog 18. prosinca 2012. godine
u konferencijskoj dvorani Obrtničke komore Primorsko-goranske županije u Rijeci

Problemi i prijedlozi poboljšanja trenutnog stanja u strukovnom obrazovanju u turizmu:

POBOLJŠANJE KVALITETE PROVOĐENJA PRAKTIČNE NASTAVE:

- Učenici u školi ne mogu naučiti o realnom svijetu i stoga je praktična nastava iznimno bitna, te bi fond sati za praktičnu nastavu svakako trebalo povećati kako bi se učenici prilagodili tržištu rada. Međutim, veza s gospodarstvom nije dovoljno dobra jer ne prati potrebe obrazovnih institucija. Često upravo hotelijeri ne daju učenicima priliku da steknu nova znanja i vještine, stoga bi i škole i hotelijeri trebali zajedno raspraviti postojeće probleme i nastojati ih riješiti
- Trebalo bi razviti jedinstveni model obrazovanja (opći, strukovni i praktični dio), gdje se praksa u 75% dijela odnosi na praksu kod obrtnika i trgovačkih društava. Problem se često javlja kod malih obrtnika koji u zimskim mjesecima u vrijeme održavanja praktične nastave, ne žele primiti učenike na praksu budući da ne rade cijelu godinu, dok isti ti obrtnici u svibnju dolaze tražiti kadrove
- Ukazuje se na ozbiljan problem neplaćanja prakse i postavlja se pitanje da li Županija može omogućiti i utjecati na gospodarstvenike da prime učenike na praksu i da se takav rad primjereno nagradi
- Mentori u poduzećima obično su stručnjaci u svom području i nemaju odgovarajuće pedagoško-psihološko obrazovanje. To predstavlja problem prilikom prijenosa znanja na učenike, budući da im nedostaju konkretne metode prijenosa znanja. Stoga bi takve mentore trebalo stimulirati, a poslove i zadatke mentora uključiti u opis radnog mjesta zaposlenika. Zbog navedenih problema ističe se važnost unaprjeđenja mentorskog rada, odnosno, važnost edukacije mentora, sa svrhom razvoja odgovarajućih nastavnih pomagala za mentore
- Primjer dobre prakse u Portugalu: O praktičnoj nastavi skrbi Turismo de Portugal, koji vrši selekciju restorana i hotela u koje šalje učenike na praktičnu nastavu. Roditelji sudjeluju u sufinanciranju obrazovanja na način da se iz participacije koju uplaćuju nabavlja radna odjeća i osobni pribor. U Hrvatskoj takav oblik participacije nije sustavno uspostavljen - potrebno je razmotriti tu mogućnost. Najveći problem predstavljaju nedostatna financijska sredstva za nastavni materijal, odnosno za namirnice, što znači nemogućnost realizacije nastavnoga plana i programa iz strukovnih predmeta.
- Škole se trebaju uključiti u što više projekata na nivou Europske Unije. Bespovratna sredstva iz europskih fondova sve su važnija i igraju veliku ulogu u povećanju kvalitete provođenja nastave u strukovnim školama, budući da država ima sve manje sluha za potrebe škola

VERTIKALNA PROHODNOST I MOGUĆNOST DALJNJEG USAVRŠAVANJA I SPECIJALIZACIJE:u

- Smatra se da bi srednje škole trebale obrazovati za ona zanimanja koja su prepoznata na tržištu odnosno, trebalo bi se držati postojećih zanimanja, te njih unapređivati i nadograđivati. Za daljnja zanimanja bilo bi korisno izraditi odgovarajuće studije odnosno, uspostaviti obrazovnu vertikalnu. Što se tiče kvalitete obrazovnog programa, srednja škola ne treba učenike pripremati za radni vijek od 40 godina. U tom smislu, škola mora pružiti otvorenost i mogućnost daljnjeg usavršavanja kroz vertikalnu prohodnost
- Vertikalna prohodnost, odnosno neprohodnost ključni je nedostatak trogodišnjeg strukovnog u proteklih dvadeset godina. Mogućnosti napredovanja i prekvalifikacije učenicima su bile veoma otežane, gotovo da nisu ni postojale. Taj je problem donekle riješen najnovijim izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama. Također, posljednjih godina obrazovne institucije napravile su bitan iskorak u omogućavanju vertikalne prohodnosti učenika, i njihova je uloga znatno ojačala
- Trebalo bi odrediti gdje učenik po vertikali može napredovati, odnosno, trebalo bi definirati srodnost programa. Promjene sektora znače velike razlike (npr. kuhar za ekonomista, mehaničar za kuhara itd...) i polaganje razlikovnih predmeta i upis u četvrtu godinu nije moguć. Na toj vertikali ne smije se dozvoliti da svatko može upisati program jer se time degradiraju škole i nastavnici, što znači da je potrebno donijeti provedbeni akt, odnosno pravilnik o nastavku školovanja
- Specifična znanja trebala bi se stjecati kroz sustav cjeloživotnog obrazovanja i kroz module, bilo na sveučilištima, veleučilištima ili u srednjim školama. Uloga cjeloživotnog obrazovanja i dodatnih edukacija jest stvaranje kompetentnih i kvalitetnih kadrova, konstantno prateći i osluškujući potrebe tržišta. Dakle, treba pratiti trendove i primjenjivati ih. Ističe se negativan stav u odnosu na zanimanja koja pripremaju kadrove u nekoliko dana
- Za cjeloživotno obrazovanje izuzetno su važne temeljne kompetencije koje se stječu formalnim obrazovanjem. Bitno je također da je to znanje primjenjivo, ali i da za to radnici posjeduju određen certifikat, odnosno kvalifikaciju
- Vodeće turističke i hotelske kompanije trebale bi internim edukacijama omogućiti edukaciju i zaposlenicima i praktikantima koje će im omogućiti napredovanje u poslu. U malim sustavima teže je educirati svoje zaposlenike nego u velikim sustavima. Međutim, loš primjer edukacije kod poslodavaca je taj da vrlo često uvjerenja o edukaciji ostaju kod poslodavca kada zaposlenik napusti tvrtku
- S obzirom na često istican problem zanemarivanja i nedostatka specijalizacije za strukovna zanimanja, ističe se postojanje vrlo kvalitetnog studija na Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji gdje se održava jedinstveni program Odjela za specijaliste hrane i pića koji se upisuje u radnu knjižicu i koji se provodi po bolonjskim principima, što znači da se za dotično zanimanje dobiva međunarodni certifikat, te da će hrvatski radnik biti prepoznatu u svijetu rada. Čak 90% ovog programa odnosi se na praktični dio nastave. Studenti koji su završili ovakav obrazovni program imaju velike mogućnosti napredovanja u matičnoj firmi u kojoj su zaposleni. S obzirom da studij omogućava stjecanje kvalitetne spreme i certifikata, daje se prijedlog školama da

animiraju učenike da upišu i četvrtu godinu, i time steknu uvjete za daljnje školovanje odnosno, upis na fakultet

USPOSTAVA KOMUNIKACIJSKOG MOSTA

- Potrebno je urediti mrežu škola, budući da postoji preveliki broj škola u kojima se izučavaju isti programi (u Republici Hrvatskoj ima preko 100 ugostiteljskih škola). Samo u Primorsko-goranskoj županiji ima 4 takvih škola (Opatija, Krk, Crikvenica, Lošinj), čime se gubi na kvaliteti jer bi se smanjenjem broja škola mogla postići i bolja opremljenost koja je sada nezadovoljavajuća. Trebao bi se otvoriti centar izvrsnosti jer bi time dobilo na kvaliteti učenika.
- S obzirom na nedostatak komunikacije među glavnim dionicima u turizmu i školstvu, ovakvi projekti i skupovi iznimno su bitni za uspostavu komunikacijskog mosta između različitih dionika, jer su ovo prilike da razni sudionici daju svoj doprinos obrazovanju.
- Veća povezanost zajednice i škola odnosno, njihovo zajedničko djelovanje svakako bi doprinijelo kvalitetnijoj edukaciji učenika. Treba raditi na većoj i učinkovitijoj povezanosti škola i institucija.
- Potrebno je razraditi metodologiju potreba razvoja potreba poslodavaca. Problem nastaje u kvantificiranju tih potreba i u nedostatku tzv. mekih vještina. Postavlja se pitanje kako jezik obrazovnih sustava prevesti u jezik gospodarstva.

PROBLEM UVOĐENJA NOVIH SMJEROVA:

- Bez obzira na želju uvođenja pojedinih novih zanimanja (npr. dizajneri hrane), postoji problem metodologije i procedure uvođenja novih programa. S obzirom da nova zanimanja znače i nova zapošljavanja, to je veoma teško, ali su projekti poput ovoga prilika da se prilagodbe i inovacije ugrade u strukovne kurikulume škole, pa i da se predlože novi eksperimentalni programi

MOTIVACIJA UČENIKA:

- Strukovna zanimanja konobara i kuhara jesu zanimanja koja iziskuju visoku razinu umijeća i kreativnosti. Bez obzira na to, radi se o napornom zanimanju, i učenicima treba pružati kvalitetnije informacije o samom poslu i o tome što ih čeka ukoliko upišu željeni smjer (npr. naporan rad, rad vikendom i blagdanom..). Vrlo je važno učenicima dati na uvid programe i informacije o daljnjim mogućnostima s obzirom na stečenu stručnu spremu. Zadatak škola je potencijalnim učenicima o tome dati pravovremenu, cjelovitu i relevantnu informaciju
- Postavlja se pitanje kako pomiriti dvije suprotne radno intenzivne situacije: jednostavni poslovi i nisko kvalificirana radna snaga kao što su sobarice, pomoćni kuhari, serviri... Ti se poslovi nalaze najniže na ljestvici prosječnih plaća. Kako pomiriti ova dva suprotna faktora, budući da su i ljudi i kvaliteta važna. Ti se poslovi moraju voljeti, a to je najveći motiv za rad unatoč svim otežavajućim okolnostima.

PROBLEM SEZONALNOSTI:

- S obzirom na očiti problem sezonalnog karaktera u struci, potrebno je pokušati zajedničkim naporima djelovati u stvaranju jedne dostatne gastro-enološke ponude Republike Hrvatske, i doprinijeti stvaranju većeg imidža, odnosno brenda ovakve vrste ponude. Kako se gosti ne bi razbježali sukladno nepovoljnoj meteorološkoj prognozi, potrebno je uvesti dodatne sadržaje koji će doprinijeti zadovoljstvu gosta. Turizam i ugostiteljstvo iznimno su važni u povećanju nevidljivog izvoza.

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost tvrtke Proagent d.o.o. te partnera projekta Sutra radim-praksom do uspjeha, i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije.

Veljača 2013.

